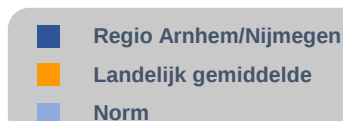
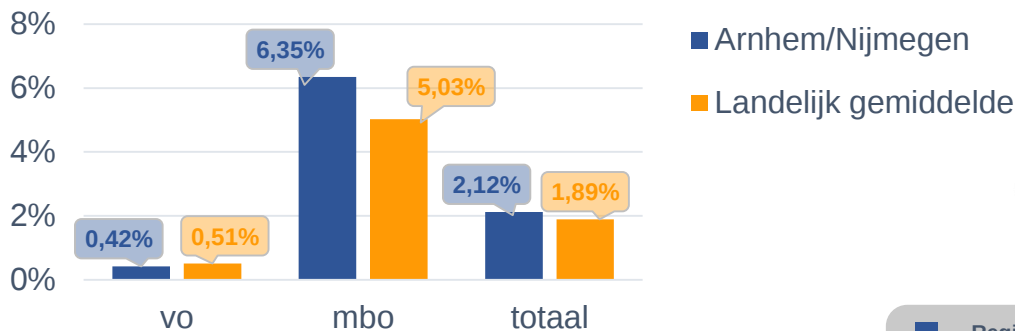
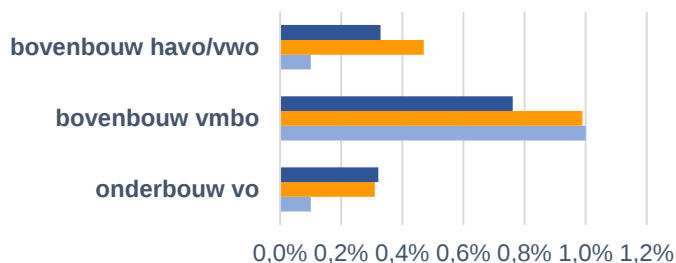

Voortijdig schoolverlaters 2017/2018

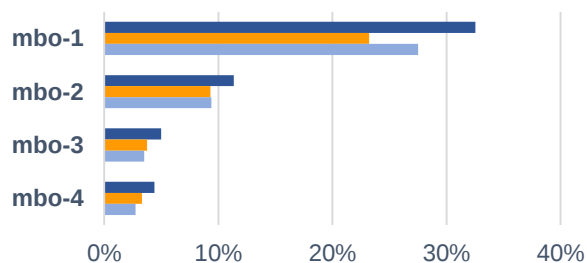
Arnhem/Nijmegen vs Nederland

VO

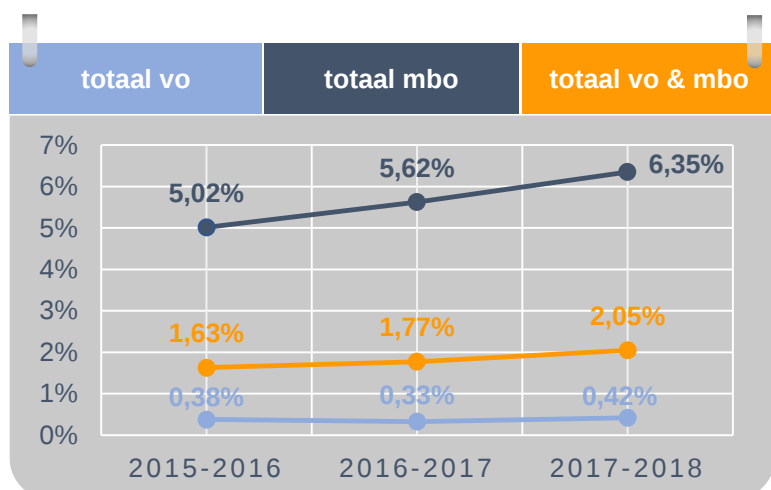
MBO

VO

MBO

Laatste drie jaren regio Arnhem/Nijmegen

subregio Arnhem vs subregio Nijmegen

Arnhem:

2,09%

vo: 0,53% - toegenomen
mbo: 6,01% - toegenomen

Nijmegen:

2,00%

vo: 0,26% - stabiel
mbo: 6,87% - toegenomen

Voortgangsrapportage voortijdig schoolverlaters

subregio Arnhem

schooljaar 2017/2018

Juli 2019

Gemeente Arnhem

contactpersoon: Nannette Zwiers
tel.: (026) 377 3304
email: Nannette.Zwiers@arnhem.nl

Onderzoek uitgevoerd door:
Afdeling Informatie / Onderzoek en Statistiek
Met medewerking van de RMC-coördinator Nannette Zwiers

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Samenvatting.....	5
1 Inleiding	7
Achtergrond.....	7
Afbakening analyse.....	7
2 RMC-regio Arnhem/Nijmegen	8
Regio Arnhem/Nijmegen t.o.v. landelijke cijfers en normen	8
Voortgezet onderwijs	8
Middelbaar beroepsonderwijs	9
Regio Arnhem/Nijmegen t.o.v. andere RMC-regio's.....	10
3 Subregio Arnhem en subregio Nijmegen	11
Vergelijking subregio's	11
Voortgezet onderwijs	11
Middelbaar beroepsonderwijs	13
4 Subregio Arnhem	15
Arnhem en overige gemeenten.....	15
Vsv'ers naar leeftijd.....	16
Voortgezet onderwijs	17
4.1.1 VO-scholen in de subregio	19
Middelbaar beroepsonderwijs	20
4.1.2 MBO-instellingen in de regio	21
4.1.3 Opleidingen.....	25
Bijlagen	27
Bijlage 1: Afkortingen en definities.....	28
Bijlage 2: Gegevensbronnen.....	30
Bijlage 3: Vsv'ers RMC-regio's	31
Bijlage 4: Vsv'ers per gemeente subregio Arnhem.....	34

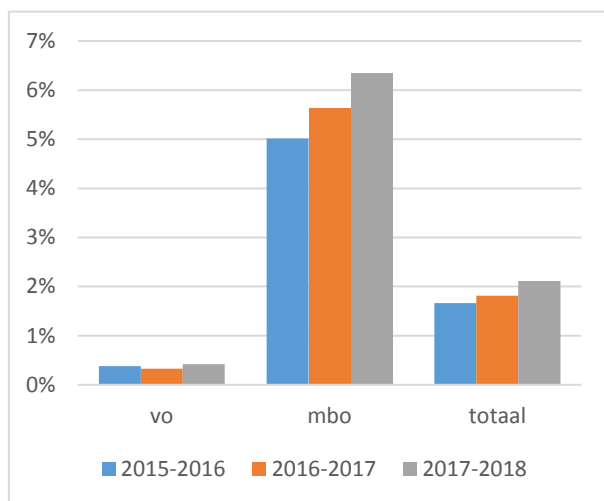
Samenvatting

Onderzoeksopzet

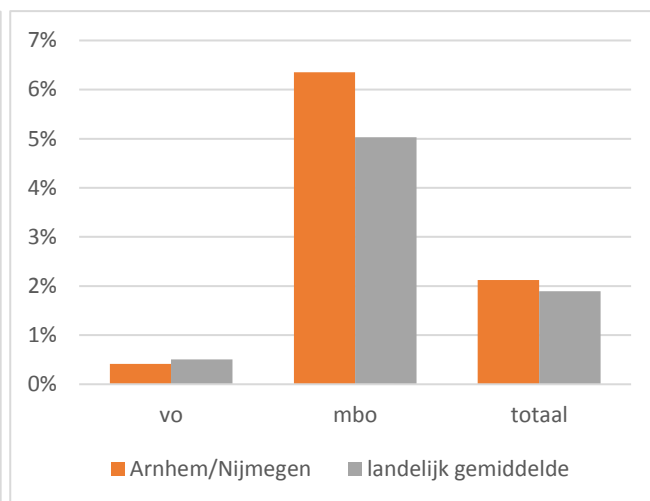
Deze rapportage beschrijft de analyse van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in de RMC-regio Arnhem/Nijmegen in het schooljaar 2017/2018. De analyse kijkt op regio-, subregio-, gemeente- en instellingsniveau naar het percentage vsv'ers per onderwijssector en normcategorie en de ontwikkelingen in de afgelopen drie schooljaren. De gegevens zijn voornamelijk afkomstig van de 'vsv-scanner' van de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Belangrijkste getallen voor de RMC-regio Arnhem/Nijmegen

- **2,12%** : het percentage vsv'ers
- **1.189** : het totale aantal vsv'ers
- **0,42%** : het percentage vsv'ers in het vo
- **6,35%** : het percentage vsv'ers in het mbo
- **29^e** : de plek van RMC-regio Arnhem/Nijmegen op de vsv%-ranglijst van 39 RMC-regio's

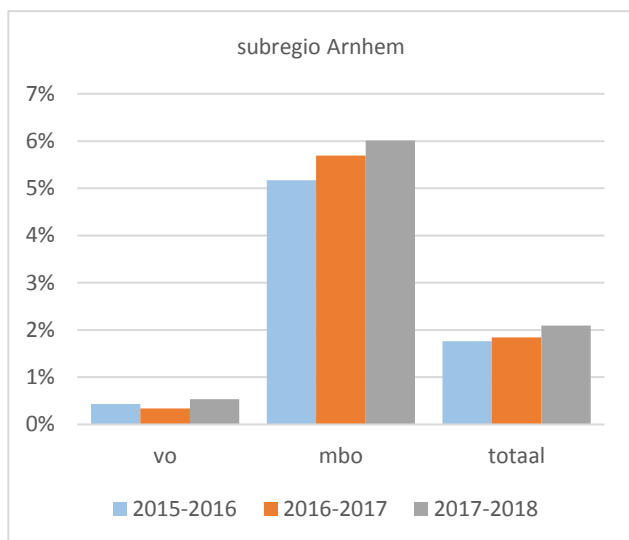
figuur 1: vsv% regio Arnhem/Nijmegen

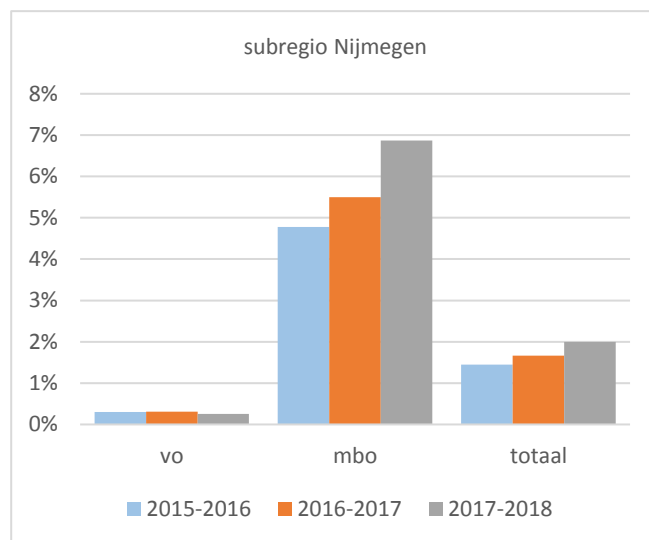
figuur 2: vsv% regio Arnhem/Nijmegen en landelijk 2017/2018

Belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van 2016/2017

- Het totale vsv% is **gestegen**, van 1,81% naar 2,12%, een stijging van 169 vsv'ers.
- Het vsv% in het **vo** is **gestegen**: 0,42% ten opzichte van 0,33% vorig jaar.
- Ook het vsv% in het **mbo** is **gestegen** en **blijft hoger dan landelijk**: 6,35% ten opzichte van 5,62% vorig jaar.
- Een **grotere stijging** vsv% in het mbo in **subregio Nijmegen** in vergelijking met Arnhem, het totaalpercentage vsv% **hoger ligt in Nijmegen nu hoger dan in de subregio Arnhem**.
- Bij **de helft (drie van de zes)** mbo-instellingen in de regio is het vsv% **gedaald**. Bij de andere drie mbo-instellingen is het vsv% **gestegen**.
- Een **lichte stijging** vsv% in mbo-1 (entree): van 31,39% naar 32,53%.
- **Net als vorig jaar 11 mbo-opleidingen met meer dan 10 vsv'ers** uit subregio Arnhem.

figuur 3: vsv% subregio Arnhem, exclusief vavo

figuur 4: vsv% subregio Nijmegen, exclusief vavo

Prestaties RMC-regio Arnhem/Nijmegen ten opzichte van de normen en landelijke cijfers

- **Voldoet** aan de norm¹:
 - Bovenbouw vmbo
- **Voldoet niet** aan de norm:
 - Onderbouw vo
 - Bovenbouw havo/vwo
 - mbo-1 (entree) t/m mbo-4
- **Onder** het landelijk gemiddelde:
 - Bovenbouw vmbo
 - Bovenbouw havo/vwo
- **Boven** het landelijk gemiddelde:
 - Onderbouw vo
 - mbo-1 (entree) t/m mbo-4

¹ Het gaat hier om normen (of streefpercentages) die zijn bepaald voor het behalen van landelijk gestelde doelstelling in 2017/2018.

1 Inleiding

Achtergrond

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft met de Onderwijsbesturen² en gemeenten in de regio Arnhem/Nijmegen in mei 2012 het convenant ondertekend over het terugbrengen van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in de periode 2012/2013 tot en met 2014/2015. Dit convenant is in tussentijd verlengd en gold tot 1 januari 2017, de ingangsdatum van een nieuwe vierjarige vsv-periode. Het ministerie heeft voor de periode vanaf 2017 geen convenant opgesteld met de onderwijsbesturen en gemeenten. In plaats van de convenanten hebben alle regio's een regionaal programma vsv opgesteld (eveneens een samenwerking tussen onderwijs- en gemeentebesturen) voor de periode van 2017-2020. Het regionaal programma omvat maatregelen om het aantal vsv'ers terug te dringen. Het regionaal vsv-programma 2017-2020 is in het najaar van 2016 vastgesteld en wordt uitgevoerd onder de regie van het DB LRA³ en een afvaardiging van wethouders uit het regionaal portefeuillehouders overleg Onderwijszaken⁴.

Deze voortgangsrapportage bevat de analyse van de voorlopige vsv-cijfers van het jaar 2017-2018 en de ontwikkeling ten opzichte van de definitieve cijfers van de voorgaande twee schooljaren. De voortgangsrapportage is een sturingsinstrument voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaters. De afdeling Informatie (Onderzoek & Statistiek) van de gemeente Arnhem heeft deze voortgangsrapportage opgesteld in opdracht van de RMC-coördinator van de subregio Arnhem.

Afbakening analyse

Bij de cijfers over nieuwe vsv'ers 2017/2018 gaat het om de jongeren die op 1 oktober 2018 niet meer stonden ingeschreven bij een school of een onderwijsinstelling. Het feit dat er op 1 oktober 2018 geen inschrijving was, wil niet zeggen dat jongeren die door OCW als vsv'er zijn geteld daarna zich niet alsnog bij een school hebben ingeschreven. Het ontbreken van een inschrijving kan ook een administratieve oorzaak hebben; bijvoorbeeld als de datum van uitschrijving bij een school niet aansluit bij de datum van inschrijving bij een andere school terwijl de schoolgang van de betreffende jongeren niet is onderbroken. Deze rapportage gaat uit van de OCW-cijfers en geeft derhalve geen inzicht in de situatie van de betreffende jongeren na 1 oktober 2018, noch in eventuele administratieve onvolkomenheden. De oud-vsv-actie van het Regionaal Bureau Leerlingenzaken geeft wel enig inzicht in jongeren die in voorgaande schooljaren zijn uitgevallen (zie kader).

Oud-vsv-actie RBL schetst beeld van uitvallers

Het Regionaal Bureau Leerlingenzaken houdt sinds 2015 jaarlijks een oud-vsv-actie. Deze actie brengt jongeren tussen de 18 en 23 zonder schoolinschrijving, startkwalificatie, werk en/of uitkering in beeld. Dit gaat om zo'n 30% van de vsv'ers. De overige 70% is inmiddels terug naar school, heeft werk of ontvangt een uitkering. (bron: Evaluatie oud-vsv-actie 2017)

² Het betreft schoolbesturen van het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in de regio.

³ Dagelijks Bestuur Lerende Regio Arnhem e.o. De Lerende Regio is een samenwerkingsverband van alle scholen/schoolbesturen voor v(s)o en mbo in de subregio Arnhem.

⁴ De gemeenschappelijke regeling voor onderwijszaken is per 1 januari 2018 ondergebracht bij de modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland. Formeel valt het regionaal vsv-programma niet onder de gemeenschappelijke regeling, maar voor de gemeenten onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Arnhem. Vanuit het regionaal portefeuillehoudersoverleg zullen vier wethouders worden afgevaardigd om deel te nemen aan het bestuurlijk overleg voortijdig schoolverlaten.

2 RMC-regio Arnhem/Nijmegen

Dit hoofdstuk gaat in op het percentage vsv'ers in de regio Arnhem/Nijmegen ten opzichte van het landelijk gemiddelde en de norm. We maken onderscheid tussen het vo en het mbo, elk uitgesplitst naar de verschillende normcategorieën. Ook kijken we naar de rangorde die de regio daarin inneemt ten opzichte van de andere 38 RMC-regio's.

Regio Arnhem/Nijmegen t.o.v. landelijke cijfers en normen

Stijging vsv in mbo, daling vsv in vo

Het aantal vsv'ers in de regio Arnhem/Nijmegen is in schooljaar 2017/2018 met 168 gestegen tot 1.189 (inclusief vavo). Het vsv% in de regio is in het afgelopen schooljaar gestegen van 1,81% naar 2,12% (inclusief vavo). Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde (1,89%). Exclusief vavo ligt het regionaal percentage op 2,05%, ook boven het landelijk gemiddelde van 1,84% (tabel 1). Landelijk is het totale vsv% gestegen van 1,75% naar 1,89%. De stijging in de regio is daarmee vergelijkbaar met de landelijke stijging, hoewel de percentages in de regio Arnhem/Nijmegen hoger liggen.

tabel 1: vsv'ers RMC-regio Arnhem/Nijmegen

	15/16	16/17	17/18*			vsv% 17/18	
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers	landelijk gemiddelde*	norm
onderbouw vo	0,09%	0,12%	0,32%	20.498	66	0,31%	0,1%
bovenbouw vmbo	1,17%	0,86%	0,76%	8.531	65	0,99%	1,0%
bovenbouw havo/vwo	0,32%	0,31%	0,33%	11.269	37	0,47%	0,1%
totaal vo	0,38%	0,33%	0,42%	40.298	168	0,51%	
mbo-1	38,19%	31,39%	32,53%	375	122	23,21%	27,5%
mbo-2	9,39%	10,64%	11,36%	2.526	287	9,31%	9,4%
mbo-3	3,97%	4,30%	4,97%	3.319	165	3,75%	3,5%
mbo-4	2,98%	3,86%	4,39%	9.133	401	3,30%	2,75%
totaal mbo	5,02%	5,62%	6,35%	15.353	975	5,03%	
totaal vo en mbo	1,63%	1,77%	2,05%	55.651	1.143	1,84%	
vavo	7,93%	6,54%	8,90%	517	46	10,29%	
totaal	1,67%	1,81%	2,12%	56.168	1.189	1,89%	

bron: VSV-scanner; * voorlopige cijfers

Voortgezet onderwijs

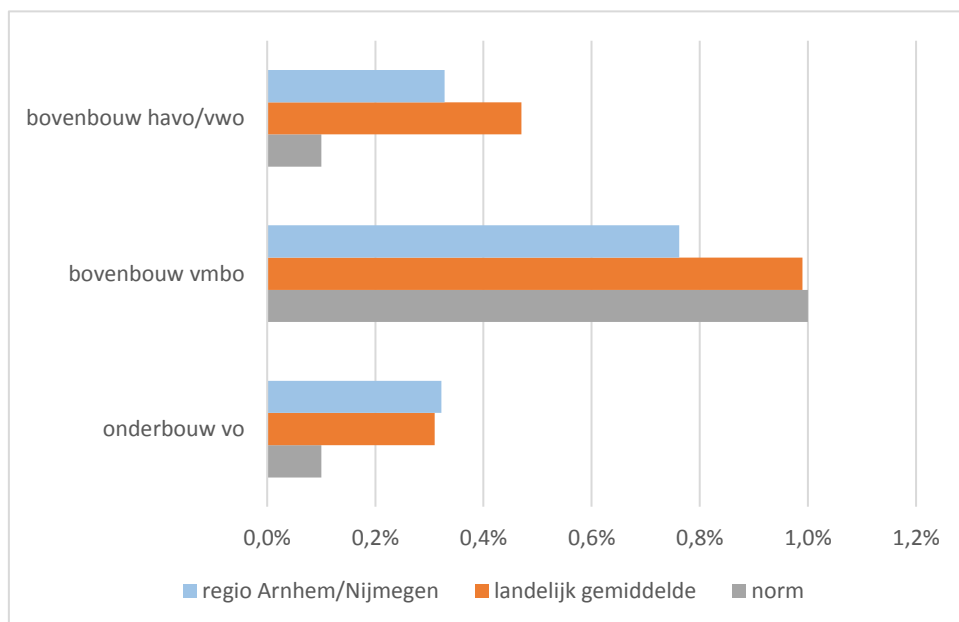
Weinig vsv in bovenbouw vo

RMC-regio Arnhem/Nijmegen streeft naar een vsv% van 0% in het vo, omdat minderjarigen leerplichtig zijn. Dat betekent dat scholen leerlingen onder de 18 zonder startkwalificatie niet mogen uitschrijven. Als een leerling onder de 18 geen schoolinschrijving heeft is deze daarom in de eerste plaats een thuiszitter.

In de regio Arnhem/Nijmegen bedraagt het vsv% in het vo 0,42%. Het percentage is toegenomen ten opzichte van het voorgaande schooljaar (0,33%), maar ligt wel onder het landelijk gemiddelde van 0,51%.

Als we naar de verschillende normcategorieën in het vo kijken zien we het volgende:

- Het vsv% in de onderbouw is aanzienlijk gestegen (0,12% naar 0,32%). Dit is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde (0,31%) maar boven de norm (0,1%). Deze stijging is voor 90% te verklaren door het grote aantal vsv'ers in twee internationale schakelklassen. Uit aanvullend onderzoek bleek dat het vsv% onder deze groep altijd hoog is, gezien de instabiele situatie van nieuwkomers, én er was sprake van een relatief groot aantal scholieren op de internationale schakelklassen in de afgelopen twee jaar.
- In de bovenbouw vmbo is het vsv% het afgelopen jaar gedaald van 0,86% naar 0,76%. Dit was 0,86%. Dit is onder het landelijk gemiddelde (0,99%) en onder de norm (1,0%).
- Het vsv% in de bovenbouw havo/vwo is ten opzichte van het voorgaande schooljaar licht toegenomen. In 2017/2018 bedraagt het percentage in de regio 0,33%, onder het landelijk gemiddelde (0,47%), maar hoger dan de norm (0,10%).

figuur 5: vsv% voortgezet onderwijs naar normcategorie; bron: VSV-scanner

Middelbaar beroepsonderwijs

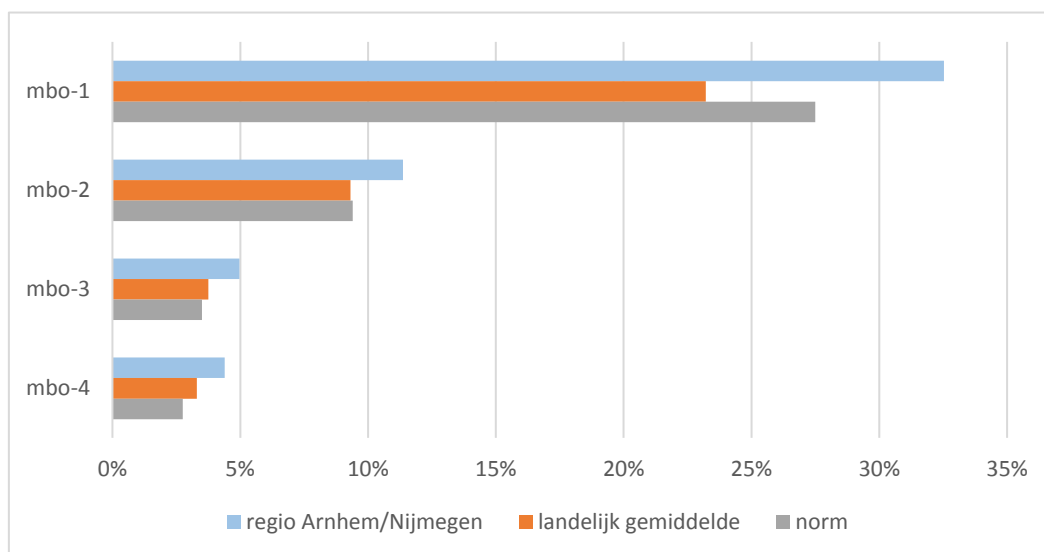
Grote daling vsv mbo-1, stijging mbo-2/3/4

Van de in totaal 15.353 deelnemers in het mbo staan er in het afgelopen schooljaar 975 als vsv'er geregistreerd. Na een stijging vorig jaar is het vsv% wederom gestegen van 5,62% naar 6,35%. Het percentage ligt daarmee in de regio nog steeds hoger dan het landelijk gemiddelde van 5,03%. Kijkend naar de verschillende normcategorieën binnen het mbo zien we het volgende (figuur 6):

- Het vsv% in het mbo-1⁵ is na een flinke daling vorig jaar weer toegenomen. Het was 38,19% in 2015/2016, 31,39% in 2016/2017 en bedraagt nu 32,53%. Dit nog wel hoger dan het landelijk gemiddelde (23,21%) en nog boven de norm (27,5%).
- Het vsv% in het mbo-2 is licht gestegen. In 2017/2018 ligt het percentage in het mbo-2 op 11,36%. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (9,31%) en boven de norm (9,4%).

⁵ In deze rapportage wordt in het kader van leesbaarheid de term 'mbo-1' gehanteerd voor entreeopleiding.

- Het vsv% in het mbo-3 is ook iets gestegen van 4,30% naar 4,97%. Dat is hoger dan landelijk (3,75%) en aanzienlijk hoger dan de norm (3,50%).
- Het vsv% in het mbo-4 is tot slot ook iets toegenomen van 3,86% naar 4,39%. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (3,30%) en hoger dan de norm (2,75%).

figuur 6: vsv% middelbaar beroepsonderwijs naar normcategorie; bron: VSV-scanner

Regio Arnhem/Nijmegen t.o.v. andere RMC-regio's

Totaal: iets afgedaald naar de 29ste plaats

De regio Arnhem/Nijmegen staat op de 29ste plaats in de rangorde van alle 39 RMC-regio's, waarbij de regio met het laagste percentage vsv'ers op de eerste plaats staat. Dit is een daling van 2 plekken ten aanzien van de jaren 2014/2015 en 2015/2016 (27ste plaats) (Bijlage 3, tabel 1). In 2013/2014 was dit de 30ste plaats en in 2012/2013 de 35ste.

Vo: acht plekken gedaald naar 24^e plaats

De percentages vsv'ers in het vo liggen voor de verschillende RMC-regio's veelal dicht bij elkaar. De regio Arnhem/Nijmegen staat op de 24^e plaats, een daling van 8 plekken ten opzichte van vorig jaar. Een kleine toe- of afname in het aantal vsv'ers kan echter al een grote invloed hebben op de positie op de ranglijst. De regio Arnhem/Nijmegen presteert ten opzichte van vorig jaar slechter in de verschillende normcategorieën: onderbouw vo 26ste plaats (vorig jaar 5de), bovenbouw vmbo 28ste (vorig jaar 26ste) en bovenbouw havo/vwo 22ste plaats (vorig jaar 12de) (bijlage 3, tabel 2).

Mbo: zes plaatsen gedaald naar 36ste plaats

In het mbo zijn de verschillen tussen de RMC's groter. Voor mbo totaal staat de regio Arnhem/Nijmegen op de 36ste plaats. In de rangorde voor het mbo-1 daalt de regio Arnhem/Nijmegen met de 39ste en laatste plaats vijf plekken ten opzichte van vorig jaar. Voor mbo-2 geldt dat de regio één plek is gezakt naar de 37ste plek. Betreffende mbo-3 staat de regio Arnhem/Nijmegen op de 32ste plek, voor mbo-4 is dit de 33ste plek. In voorgaande jaren werden de laatste twee categorieën samen bekeken. Vorig jaar stond de regio Arnhem/Nijmegen op plek 30, het jaar daarvoor op plek 28 (bijlage 2, tabel 3).

3 Subregio Arnhem en subregio Nijmegen

In dit hoofdstuk gaan we in op de subregio's Arnhem⁶ en Nijmegen⁷. Eerst kijken we naar het verschil in percentage vsv'ers tussen de subregio's. Vervolgens komen de verschillende normcategorieën in het vo en het mbo aan bod.

Vergelijking subregio's

Vsv% stabiel in subregio Arnhem, gestegen in subregio Nijmegen

Het vsv% in de subregio Arnhem bedraagt 2,09%; in de subregio Nijmegen is dat 2,00%. Het vsv% ligt voor de beide subregio's boven het landelijk gemiddelde van 1,89% (tabel 2).

Het vsv% is in beide subregio's toegenomen. De stijging in de subregio Nijmegen is sterker dan die in Arnhem. Voor de subregio Arnhem is het vsv% voor zowel vo als mbo toegenomen. Voor de subregio Nijmegen is het vsv% in het vo afgenomen, maar in het mbo sterker toegenomen dan in de subregio Arnhem.

tabel 2: vsv'ers naar subregio en soort onderwijs

	15/16	16/17	17/18*			vsv% 17/18
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers	landelijk gemiddelde*
subregio Arnhem	1,76%	1,85%	2,09%	32.496	680	1,89%
vo	0,43%	0,34%	0,53%	23.241	124	0,51%
mbo	5,17%	5,69%	6,01%	9.255	556	5,03%
subregio Nijmegen	1,45%	1,66%	2,00%	23.155	463	1,89%
vo	0,30%	0,31%	0,26%	17.057	44	0,51%
mbo	4,77%	5,50%	6,87%	6.098	419	5,03%
RMC Arnhem/Nijmegen	1,63%	1,77%	2,05%	55.651	1.143	1,89%
vo	0,38%	0,33%	0,42%	40.298	168	0,51%
mbo	5,02%	5,62%	6,35%	15.353	975	5,03%

bron: VSV-scanner; exclusief vavo; * voorlopige cijfers

Voortgezet onderwijs

Vsv vo in beide subregio's onder landelijke gemiddelden

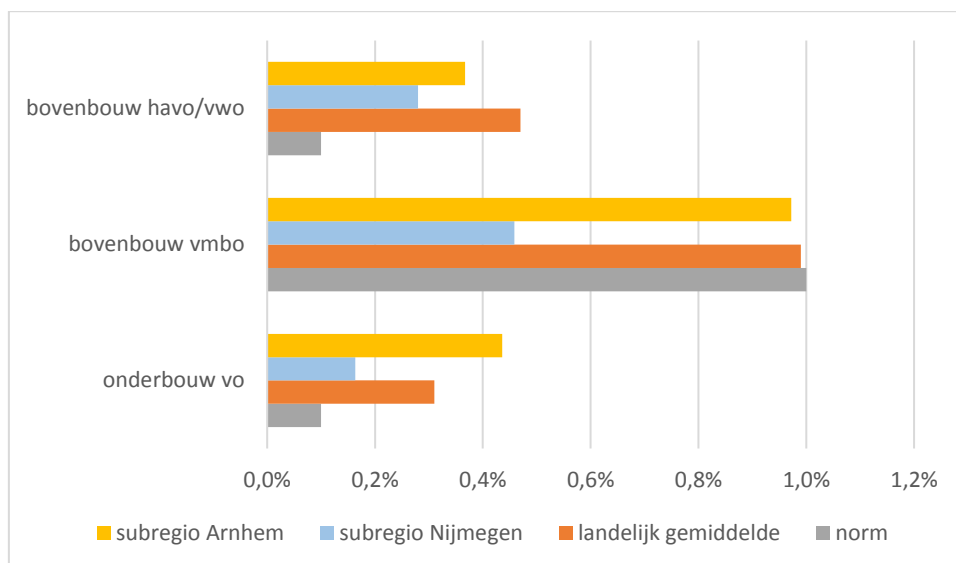
Het vsv% in het vo is in de subregio Arnhem (0,53%) is hoger als het vsv% in de subregio Nijmegen (0,26%). Vorig jaar (2016/2017) waren deze percentages ongeveer gelijk. Als we in figuur 7 naar de verschillen tussen de subregio's per normcategorie kijken zien we dat:

- in de bovenbouw havo/vwo het percentage vsv'ers in de twee subregio's onder het landelijk gemiddelde ligt, maar boven de norm.
- het percentage vsv'ers in beide subregio's het hoogst is in de bovenbouw vmbo. In Arnhem is dit aanzienlijk hoger dan voor de subregio Nijmegen. In beide subregio's ligt het percentage onder het landelijk gemiddelde en onder de norm.

⁶ Subregio Arnhem: gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Westervoort, Rozendaal en Zevenaar

⁷ Subregio Nijmegen: gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen

- in de onderbouw van het vo de percentages in de subregio Arnhem het vsv% boven het landelijk gemiddelde en boven de norm ligt. Voor de subregio Nijmegen ligt het vsv% onder het landelijk gemiddelde, maar ook boven de norm.

figuur 7: vsv% voortgezet onderwijs naar normcategorie; bron: VSV-scanner

Schommelend beeld laatste jaren

Tabel 3 toont het vsv% in het vo in de afgelopen drie jaren. Bij alle normcategorieën binnen het vo zien we over de jaren een schommelend beeld, zowel in subregio Arnhem als in subregio Nijmegen. Dit heeft te maken met de kleine aantallen. Zo is sprake van meer dan een verdubbeling van het vsv% in de onderbouw van de subregio Nijmegen en een bijna verdrievoudiging in Arnhem. Het betreft hier echter respectievelijk 14 en 52 vsv'ers.

tabel 3: vsv'ers voortgezet onderwijs naar subregio en normcategorie

	15/16	16/17	17/18*			vsv% 17/18	
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers	landelijk gemiddelde*	norm
subregio Arnhem							
onderbouw vo	0,11%	0,16%	0,44%	11.933	52	0,31%	0,1%
bovenbouw vmbo	1,24%	0,87%	0,97%	5.043	49	0,99%	1,0%
bovenbouw havo/vwo	0,44%	0,27%	0,37%	6.264	23	0,47%	0,1%
totaal vo Arnhem	0,43%	0,34%	0,53%	23.240	124	0,51%	
subregio Nijmegen							
onderbouw vo	0,07%	0,07%	0,16%	8.565	14	0,31%	0,1%
bovenbouw vmbo	1,07%	0,84%	0,46%	3.488	16	0,99%	1,0%
bovenbouw havo/vwo	0,16%	0,36%	0,28%	5.005	14	0,47%	0,1%
totaal vo Nijmegen	0,30%	0,31%	0,26%	17.057	44	0,51%	

bron: VSV-scanner; exclusief vavo; * voorlopige cijfers

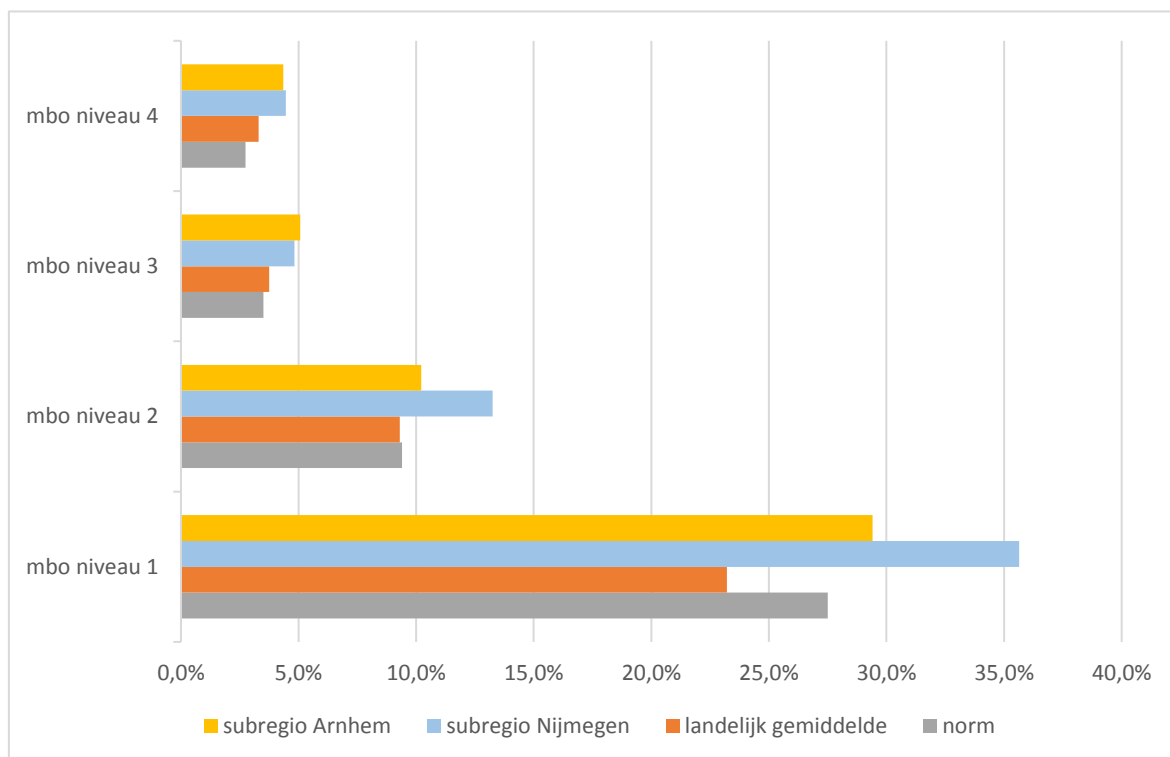
Middelbaar beroepsonderwijs

Vsv mbo in beide subregio's boven landelijk gemiddelden

Het vsv% in het mbo is met 6,01% in de subregio Arnhem lager dan in de subregio Nijmegen (6,87%) en ligt voor beide subregio's boven het landelijk gemiddelde van 5,03%. In beide subregio's is het vsv% bij het mbo-1 verreweg het hoogst, en ook boven het landelijk gemiddelde en boven de norm.

Figuur 8 toont de verschillen tussen de subregio's per normcategorie in het mbo:

- Voor mbo-1 is het vsv% in de subregio Arnhem verder gedaald naar 29,41%. Dit is, in tegenstelling tot de twee voorgaande jaren, lager dan het percentage in de subregio Nijmegen, waar juist een grote stijging heeft plaatsgevonden (35,64%). In beide subregio's ligt het percentage hoger dan het landelijk gemiddelde (23,21%), en beide subregio's halen de norm niet (27,5%).
- Voor mbo-2 is het vsv% in subregio Arnhem 10,22% en in subregio Nijmegen 13,25%. Beide is dit boven het landelijk gemiddelde (9,31%) en boven de norm (9,4%).
- Voor mbo-3 is het vsv% met 5,07% in de subregio Arnhem iets hoger dan in de subregio Nijmegen (4,83%). Beide subregio's scoren daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde en de norm.
- Voor mbo-4 is het vsv% met 4,35% in de subregio Arnhem dan weer iets lager dan de subregio Nijmegen (4,46%). Beiden subregio's scoren daarmee wel boven het landelijk gemiddelde en de norm.

figuur 8: vsv% middelbaar beroepsonderwijs naar normcategorie; bron: VSV-scanner

Daling vsv% mbo-1 in beide subregio's, stijging vsv'ers mbo-4 in subregio Nijmegen

Over de afgelopen drie jaar zien we binnen het mbo de volgende ontwikkelingen (tabel 4):

- In subregio Arnhem is het vsv% gedaald voor mbo-1, maar ten aanzien van 2015/2016 gestegen voor de overige niveaus. In Nijmegen is het vsv% op alle mbo niveaus gestegen.
- Opvallend is de toename van vsv'ers voor mbo-4 in subregio Nijmegen van 2,35% naar 4,03% naar 4,46% in 2017/2018. Dit zijn 161 vsv'ers.

tabel 4: vsv'ers middelbaar beroepsonderwijs naar subregio en normcategorie

	15/16	16/17	17/18*			vsv% 17/18	
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers	landelijk gemiddelde*	norm
subregio Arnhem							
mbo-1	40,24%	33,55%	29,41%	187	55	23,21%	27,5%
mbo-2	9,12%	10,25%	10,22%	1.575	161	9,31%	9,40%
mbo-3	3,59%	5,24%	5,07%	1.973	100	3,75%	3,50%
mbo-4	3,40%	3,75%	4,35%	5.520	240	3,30%	2,75%
totaal mbo Arnhem	5,17%	5,69%	6,01%	9.255	556	5,03%	
subregio Nijmegen							
mbo-1	35,29%	29,22%	35,64%	188	67	23,21%	27,5%
mbo-2	9,86%	11,29%	13,25%	951	126	9,31%	9,40%
mbo-3	4,51%	2,97%	4,83%	1.346	65	3,75%	3,50%
mbo-4	2,35%	4,03%	4,46%	3.613	161	3,30%	2,75%
totaal mbo Nijmegen	4,77%	5,03%	6,87%	6.098	419	5,03%	

bron: VSV-scanner; * voorlopige cijfers

4 Subregio Arnhem

Dit hoofdstuk gaat in op de subregio Arnhem⁸, met onderscheid tussen leerlingen woonachtig in de gemeente Arnhem en leerlingen uit de overige gemeenten binnen de subregio. We zoomen in op de verschillende normcategorieën binnen het voortgezet onderwijs. Daarna komen de afzonderlijke vo-scholen aan bod. Ook kijken we naar de vsv'ers per leerjaar binnen het vo.

Bij het middelbaar beroepsonderwijs kijken we eerst naar de vsv'ers binnen de verschillende normcategorieën, waarbij we de vsv-cijfers per gemeente inzichtelijk maken. Van de zes belangrijkste mbo instellingen in de regio tonen we de vsv-cijfers per normcategorie. Ook kijken we naar verschillen tussen leerlingen die in de regio wonen en leerlingen die buiten de regio wonen. Tot slot komen de verschillende opleidingen in het mbo aan bod.

Arnhem en overige gemeenten

Vsv% hoger voor Arnhemmers dan leerlingen uit andere gemeenten, en iets toegenomen

In het schooljaar 2017/2018 telt de subregio Arnhem 680 voortijdig schoolverlaters: 124 in het vo en 556 in het mbo (tabel 5).

Het percentage vsv'ers woonachtig in de gemeente Arnhem is met 2,81% hoger dan het gemiddelde van de overige gemeenten in de subregio (1,72%). Het hogere vsv% in Arnhem geldt met name voor leerlingen in het mbo: 7,78% in Arnhem en 5,01% in de overige gemeenten.

tabel 5: vsv'ers subregio Arnhem naar gemeente en soort onderwijs

	15/16	16/17	17/18*	deelnemers	vsv'ers
	vsv%	vsv%	vsv%		
gemeente Arnhem	2,73%	2,47%	2,81%	11.218	315
w.v. vo	0,63%	0,41%	0,71%	7.891	56
mbo	7,64%	7,39%	7,78%	3.327	259
overige gemeenten	1,27%	1,53%	1,72%	21.278	365
w.v. vo	0,34%	0,31%	0,44%	15.350	68
mbo	3,80%	4,76%	5,01%	5.928	297
totaal subregio Arnhem	1,76%	1,85%	2,09%	32.496	680
w.v. vo	0,43%	0,34%	0,53%	23.241	124
mbo	5,17%	5,69%	6,01%	9.255	556

Bron: VSV-scanner; exclusief vavo; * voorlopige cijfers

Ontwikkelingen ten opzichte van voorgaande jaren:

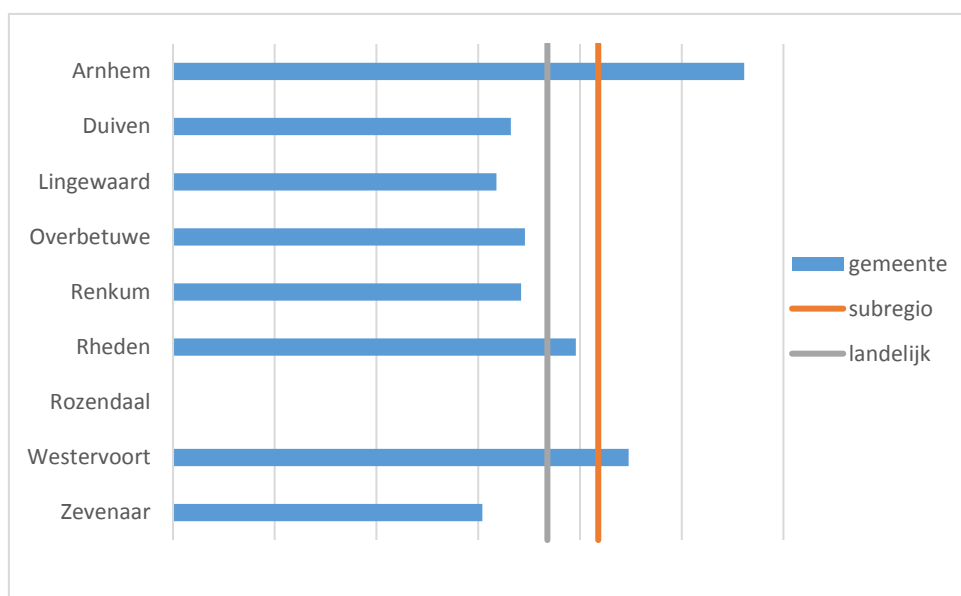
- Het percentage vsv'ers uit de gemeente Arnhem is hoger ten opzichte van eerdere jaren. Met name het vsv% in het vo is significant hoger: 0,71% ten opzichte van 0,41% het jaar ervoor. Absoluut zijn dit 56 vsv'ers in 2017/2018, ten opzichte van 30 en 47 in de twee jaren ervoor. Het gaat hierbij wel om kleine aantallen, dus een paar vsv'ers kunnen al voor een grote percentuele stijging of daling zorgen.

⁸ Subregio Arnhem: gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar

- Het percentage vsv'ers buiten de gemeente Arnhem is ook toegenomen. De toename van vsv'ers buiten de gemeente is zowel te zien in het vo als in het mbo. In het vo betreft dit een toename van 0,31% naar 0,44%, in het mbo van 4,76% naar 5,01%.

Vsv% alleen voor Rheden en Arnhem boven landelijk gemiddelde

Voor leerlingen uit Arnhem, Rheden en Westervoort ligt het vsv% boven het landelijk gemiddelde. Voor Arnhem en Westervoort ligt het vsv% ook boven het gemiddelde van de subregio. Voor Westervoort en Arnhem gaat het respectievelijk om 26 en 315 vsv'ers op een totaal van 1.160 en 11.218 leerlingen. In de gemeente Rheden betreft het 65 vsv'ers en 3.276 leerlingen. In de overige gemeenten van de subregio Arnhem ligt het percentage vsv'ers onder het landelijk gemiddelde. In bijlage 4 staan de vsv-gegevens per afzonderlijke gemeente van de subregio voor het vo en het mbo.

figuur 9: vsv% gemeenten subregio Arnhem, exclusief vavo; bron: VSV-scanner

Vsv'ers naar leeftijd

Een jongere is volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Daarna geldt voor alle jongeren tot 18 jaar de kwalificatieplicht. Jongeren tot 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de leerplichtwet.

In de subregio Arnhem is 10% van alle vsv'ers jonger dan 18 jaar, een stijging ten opzichte van het voorgaande schooljaar toen dit 8% was. Ook landelijk is 10% van de vsv'ers jonger dan 18 jaar.

tabel 6: vsv'ers subregio Arnhem naar leeftijd (exclusief vavo)

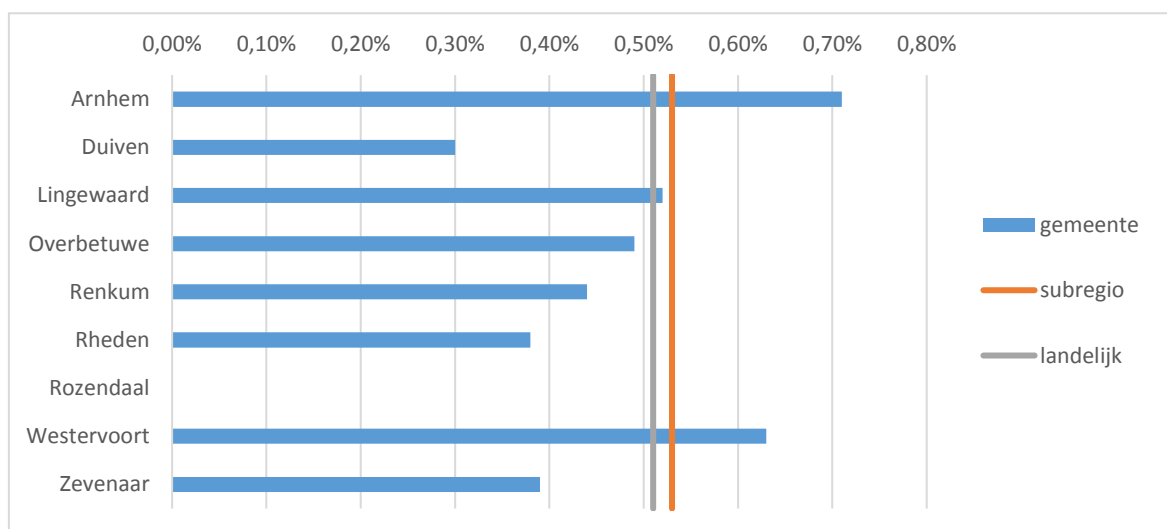
leeftijd	vo		mbo		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
12	1	1%			1	0%
13	4	3%			4	1%
14	6	5%			6	1%
15	7	6%			7	1%
16	17	14%			17	3%
17	21	17%	12	2%	33	5%
t/m 17 jaar	56	45%	12	2%	68	10%
18	44	35%	157	28%	201	30%
19	22	18%	156	28%	178	26%
20	2	2%	103	19%	105	15%
21			84	15%	84	12%
22			44	8%	44	6%
18 t/m 22 jaar	68	55%	544	98%	612	90%
totaal	124	100%	507	100%	680	100%

Bron: NenR-bestand

Voortgezet onderwijs

Vsv% vo hoger voor leerlingen uit Arnhem, Rheden, Westervoort en Zevenaar

In het vo ligt het vsv% bij leerlingen uit de gemeente Arnhem hoger dan bij leerlingen uit de meeste overige gemeenten in de subregio (figuur 10). Naast Arnhem ligt ook bij de vo-leerlingen uit Westervoort het vsv% ruim boven het landelijk gemiddelde. Voor leerlingen uit Lingewaard ligt het vsv% iets boven het landelijk gemiddelde. Er waren geen vsv'ers op vo-niveau afkomstig uit Rozendaal in het jaar 2017/2018, dit was in 2016/2017 ook het geval. De absolute aantallen zijn ook voor de andere gemeenten relatief klein.⁹

figuur 10: vsv% voortgezet onderwijs gemeenten subregio Arnhem, exclusief vavo; bron: VSV-scanner

⁹ Tussen haakjes het aantal vsv'ers in 2016/2017 per gemeente: Arnhem (30), Duiven (2), Lingewaard (7), Overbetuwe (8), Renkum (5), Rheden (11), Rozendaal (0), Westervoort (3), Zevenaar (8).

Bij alle normcategorieën binnen het vo geldt dat het vsv% voor leerlingen uit de gemeente Arnhem hoger is dan bij de overige gemeenten in de subregio (tabel 7).

tabel 7: vsv'ers vo subregio Arnhem naar normcategorie

	15/16	16/17	17/18*	deelnemers	vsv'ers
	vsv%	vsv%	vsv%		
gemeente Arnhem					
bovenbouw havo/vwo	0,19%	0,24%	0,71%	4.113	29
bovenbouw vmbo	1,92%	1,03%	1,06%	1.706	18
onderbouw vo	0,51%	0,25%	0,43%	2.072	9
totaal Arnhem	0,63%	0,41%	0,71%	7.891	56
overige gemeenten subregio Arnhem					
bovenbouw havo/vwo	0,07%	0,11%	0,29%	7.821	23
bovenbouw vmbo	0,92%	0,79%	0,93%	3.337	31
onderbouw vo	0,41%	0,28%	0,33%	4.192	14
totaal overige gemeenten	0,34%	0,31%	0,44%	15.350	68
subregio Arnhem					
bovenbouw havo/vwo	0,11%	0,16%	0,44%	11.934	52
bovenbouw vmbo	1,24%	0,87%	0,97%	5.043	49
onderbouw vo	0,44%	0,27%	0,37%	6.264	23
totaal subregio Arnhem	0,43%	0,34%	0,53%	23.241	124

Bron: VSV-scanner; exclusief vavo; * voorlopige cijfers

Tabel 9 toont in meer detail bij welk onderwijssoort de vsv'ers uit de subregio Arnhem stonden ingeschreven. Het hoogste vsv% is te vinden bij het vavo-vmbo, maar het gaat hier ook om een klein deelnemersaantal (121) en een klein aantal vsv'ers (26).

tabel 8: vsv'ers subregio Arnhem naar onderwijssoort (gedetailleerd)

onderwijssoort	15/16	16/17	17/18*	deelnemers	vsv'ers
	vsv%	vsv%	vsv%		
brug 1-2	0,12%	0,16%	0,58%	8.223	48
brug 3	0,00%	0,00%	0,00%	18	0
havo 3	0,33%	0,17%	0,15%	1.333	2
havo 4-5	0,52%	0,30%	0,56%	3.041	17
lwoo 1-2	0,00%	0,14%	0,17%	1.197	2
lwoo 3-4	1,53%	1,03%	1,23%	1.222	15
vavo-havo	7,69%	1,79%	1,12%	89	1
vavo-vmbo	28,57%	22,99%	20,66%	121	26
vavo-vwo	1,89%	0,00%	1,52%	66	1
vm2	10,53%	0,00%	0,00%	1	0
vmbo 3-4	1,09%	0,82%	0,89%	3.820	34
vwo 3	0,00%	0,17%	0,00%	1.163	0
vwo 4-6	0,37%	0,25%	0,19%	3.223	6
totaal	0,51%	0,43%	0,64%	23.517	152

Bron: VSV-scanner, * voorlopige cijfers

4.1.1 VO-scholen in de subregio

Toename aantal vo-scholen met vsv% boven landelijk gemiddelde

Tabel 9 toont een overzicht van het vsv% op de vo-scholen in de subregio Arnhem over de afgelopen drie jaar. Het betreft hier alleen de leerlingen die woonachtig zijn in de RMC-regio Arnhem/Nijmegen. In 2017/2018 zijn er elf vo-scholen waarbij het vsv% boven het landelijk gemiddelde van het totale vo ligt (0,51%). Dit is een toename van vijf vo-scholen ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast is het vsv% op één van de scholen gelijk aan het landelijk gemiddelde.

tabel 9: vsv'ers vo-scholen subregio Arnhem, woonachtig in RMC-regio Arnhem/Nijmegen

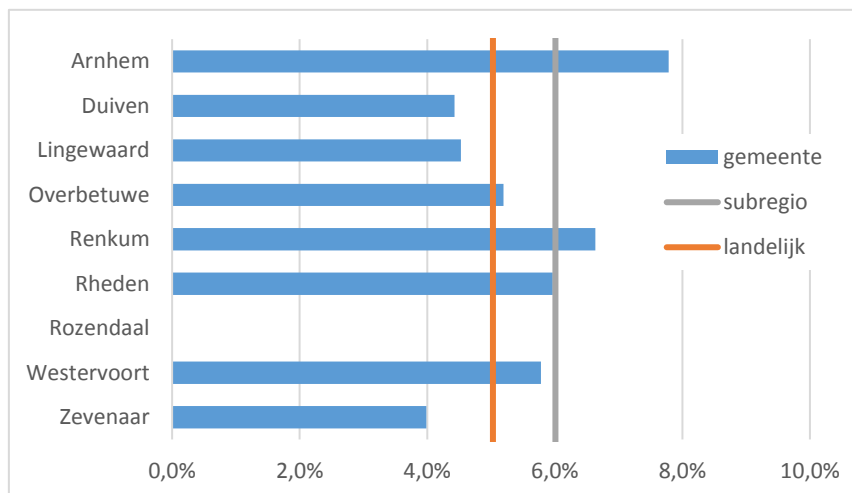
	17/18		
	vsv'ers	vsv%	deelnemers
Hendrik Pierson College	7	0,75%	928
Dorenweerd College	2	0,18%	13124
Het Rhedens Rozendaal	0	0,00%	761
Het Rhedens Dieren	0	0,00%	638
Candea College (Saturnus I)	2	0,18%	13142
Candea College (Eltensestraat)	5	0,57%	870
Olympuscollege	2	0,17%	13168
Thomas a Kempis	2	0,13%	13581
Titus Brandsma	0	0,00%	30
Leerpark Presikhaaf	1	0,51%	196
Titus Brandsma	1	0,17%	578
Liemers College (loc. Heerenmäten)	0	0,00%	666
Liemers College (loc. Didam)	0	0,00%	34
Liemers College (loc. Landeweer)	3	0,84%	356
Liemers College (loc. Zonegge)	3	0,36%	842
OBC Bemmelen (De Heister)	2	0,16%	13273
OBC Elst (onderbouw)	0	0,00%	260
OBC Huissen	4	0,50%	803
OBC Bemmelen (Essenpas)	1	0,21%	479
OBC Elst (bovenbouw)	1	0,26%	382
Stedelijk Gymnasium Arnhem	0	0,00%	13005
Lorentz Lyceum	6	0,70%	855
Westeraam	6	1,92%	313
Maarten van Rossem	5	1,10%	456
Lyceum Elst	2	0,24%	820
Beekdal Lyceum	3	0,26%	13158
Vmbo 't Venster	3	0,51%	589
Montessori College Arnhem	5	0,70%	716
Internationale schakelklas (ISK) Presikhaaf	15	20,27%	74
Internationale schakelklas (ISK) Arnhem	23	32,86%	70
Aeres VMBO Ede	1	2,27%	44
Groenhorst Velp	3	0,72%	417
totaal scholen subregio Arnhem	108	0,52%	23.628

Bron: NenR-bestand, NRSP-bestand; voorlopige cijfers

Middelbaar beroepsonderwijs

Hoger vsv% voor mbo-leerlingen uit Arnhem, Renkum, Rheden en Rozendaal

In het mbo ligt het vsv% bij leerlingen afkomstig uit Arnhem, Overbetuwe, Renkum, Rheden en Westervoort boven het landelijk gemiddelde. Er waren geen vsv'ers op mbo-niveau afkomstig uit Rozendaal in het jaar 2017/2018 (figuur 11).¹⁰

figuur 11: vsv'ers middelbaar beroepsonderwijs gemeenten subregio Arnhem

Vsv% voor leerlingen uit Arnhem gedaald

Het vsv% is het hoogst bij het mbo-1 (tabel 10 op de volgende pagina). Dit geldt zowel voor leerlingen uit de gemeente Arnhem als voor leerlingen uit de overige gemeenten in de subregio. Net als bij het vo ligt in het mbo het vsv% bij alle normcategorieën in Arnhem hoger dan gemiddeld in de overige gemeenten.

Kijken we naar de ontwikkelingen binnen het mbo ten opzichte van het voorgaande schooljaar dan zien we dat:

- Het vsv% in het mbo is voor zowel leerlingen uit de gemeente Arnhem als leerlingen uit de andere gemeenten uit de subregio gestegen.
- De stijging in het vsv% in het mbo komt in de gemeente Arnhem met name door een stijging in het vsv% in mbo-2 en mbo-3. In de overige gemeenten uit de subregio is die stijging alleen terug te zien voor leerlingen van mbo-4.
- Voor zowel Arnhem als de overige gemeenten geldt een verdere daling van vsv'ers voor mbo-1, ook vorig jaar (2016/2017) was er sprake van een daling ten opzichte van 2015/2016.

¹⁰ Tussen haakjes het aantal vsv'ers mbo in 2017/2018 per gemeente: Arnhem (259), Duiven (36), Lingewaard (51), Overbetuwe (60), Renkum (31), Rheden (56), Rozendaal (0), Westervoort (21), Zevenaar (42).

tabel 10: vsv'ers mbo subregio Arnhem naar normcategorie

	15/16	16/17	17/18*		
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers
Arnhem					
mbo-1	43,75%	37,21%	31,48%	108	34
mbo-2	12,87%	10,97%	11,56%	649	75
mbo-3	5,05%	6,25%	7,68%	612	47
mbo-4	5,18%	5,30%	5,26%	1.958	103
totaal Arnhem	7,64%	7,39%	7,78%	3.327	259
overige gemeenten subregio Arnhem					
mbo-1	37,08%	28,99%	26,58%	79	21
mbo-2	6,70%	9,78%	9,29%	926	86
mbo-3	2,83%	4,80%	3,89%	1.361	53
mbo-4	2,44%	2,89%	3,85%	3.562	137
totaal overige gemeenten	3,80%	4,76%	5,01%	5.928	297
subregio Arnhem					
mbo-1	40,24%	33,55%	29,41%	187	55
mbo-2	9,12%	10,25%	10,22%	1.575	161
mbo-3	3,59%	5,24%	5,07%	1.973	100
mbo-4	3,40%	3,75%	4,35%	5.520	240
totaal subregio Arnhem	5,17%	5,69%	6,01%	9.255	556

Bron: VSV-scanner; * voorlopige cijfers

4.1.2 MBO-instellingen in de regio

Hoogste vsv% voor ROC Nijmegen, laagste voor ROC Graafschap

Voor het middelbaar beroepsonderwijs in de regio Arnhem/Nijmegen zijn de vsv-cijfers uitgesplitst naar instelling en normcategorie (tabel 11). In de tabel staan uitsluitend de gegevens over de deelnemers woonachtig in de regio Arnhem/Nijmegen. Tabel 12 maakt onderscheid tussen deelnemers uit de regio en deelnemers woonachtig buiten de regio Arnhem/Nijmegen.

De cijfers uit tabel 11 laten zien dat bij drie van de zes instellingen het vsv% van de leerlingen uit de regio onder het landelijk gemiddelde van 5,03% ligt. Vorig jaar gold dit alleen voor het ROC de Graafschap College. Kijken we naar de verschillende niveaus dan zien we het volgende:

- Bij drie van de vijf instellingen uit de regio die mbo-1 aanbieden ligt het vsv% hoger dan het landelijk gemiddelde. NB: Dit betreft (zeer) kleine absolute aantallen.
- In het mbo-2 scoren ROC de Graafschap en AOC Groenhorst (nu Aeres) onder de norm. Vorig jaar scoorden nog vier instellingen onder de norm, het jaar daarvoor vijf.
- Voor mbo-3 scoren ROC de Graafschap, ROC A12 en Helicon onder de norm. Vorig jaar was dat alleen ROC de Graafschap.
- In het mbo-4 scoren ROC A12, OAC Groenhorst (Aeres) en ROC de Graafschap onder de norm. ROC A12 is hierbij bijgekomen ten opzichte van vorig jaar.

Bij helft van de mbo-instellingen uit de regio is het vsv% voor leerlingen uit regio gedaald

Ten opzichte van het voorgaande schooljaar zien we dat bij drie van de zes mbo instellingen het vsv% van de leerlingen uit de regio Arnhem/Nijmegen is gestegen (Rijn IJssel, ROC Nijmegen en Helicon (tabel 12). Voor vier van deze zes mbo-instellingen in de regio geldt dat het vsv% hoger ligt bij leerlingen woonachtig in de regio Arnhem/Nijmegen dan bij leerlingen woonachtig buiten de regio. In de twee jaren hiervoor gold dit voor alle zes de instellingen.

tabel 11: vsv'ers naar mbo-instelling; leerlingen uit regio Arnhem/Nijmegen

instellingsnaam	niveau	15/16	16/17	17/18*			17/18	
		vsv%	vsv%	vsv%	deel-nemers	vsv'ers	landelijk gemiddelde	norm
Rijn IJssel	mbo-1	43,36%	33,33%	31,08%	148	46	23,21%	27,5%
	mbo-2	8,94%	11,76%	11,56%	848	98	9,31%	9,40%
	mbo-3	3,90%	5,05%	6,91%	1.042	72	3,75%	3,50%
	mbo-4	3,22%	3,87%	4,82%	3.545	171	3,30%	2,75%
	totaal	5,15%	5,89%	6,35%	5.583	387	5,03%	
ROC A12	mbo-1	43,75%	40,00%	14,29%	7	1	23,21%	27,5%
	mbo-2	10,43%	9,43%	10,09%	347	35	9,31%	9,40%
	mbo-3	4,47%	4,54%	3,24%	401	13	3,75%	3,50%
	mbo-4	3,82%	4,45%	2,82%	817	23	3,30%	2,75%
	totaal	5,92%	5,67%	4,58%	1572	72	5,03%	
ROC Graafschap College	mbo-1	17,65%	33,33%	10,00%	10	1	23,21%	27,5%
	mbo-2	4,76%	9,25%	8,14%	172	14	9,31%	9,40%
	mbo-3	2,61%	2,79%	3,27%	275	9	3,75%	3,50%
	mbo-4	1,55%	2,67%	2,14%	467	10	3,30%	2,75%
	totaal	2,92%	4,58%	3,68%	924	34	5,03%	
ROC Nijmegen	mbo-1	32,20%	30,07%	36,46%	181	66	23,21%	27,5%
	mbo-2	10,01%	11,40%	11,67%	780	91	9,31%	9,40%
	mbo-3	4,06%	3,63%	5,34%	1.029	55	3,75%	3,50%
	mbo-4	1,98%	3,97%	4,80%	2.876	138	3,30%	2,75%
	totaal	4,65%	5,89%	7,19%	4.866	350	5,03%	
Helicon Opleidingen	mbo-1	75,00%	-	42,86%	7	3	23,21%	27,5%
	mbo-2	5,88%	8,64%	13,16%	76	10	9,31%	9,40%
	mbo-3	6,42%	3,51%	2,50%	160	4	3,75%	3,50%
	mbo-4	4,47%	4,40%	3,61%	332	12	3,30%	2,75%
	totaal	5,59%	4,70%	5,04%	575	29	5,03%	
AOC Groenhorst/ Aeres	mbo-1	-	-	-	-	-	23,21%	27,5%
	mbo-2	3,92%	8,20%	7,14%	56	4	9,31%	9,40%
	mbo-3	2,47%	6,85%	4,11%	73	3	3,75%	3,50%
	mbo-4	4,82%	2,27%	2,35%	85	2	3,30%	2,75%
	totaal	3,72%	5,41%	4,21%	214	9	5,03%	
overige instellingen	mbo-1	50,00%	25,00%	22,73%	22	5	23,21%	27,5%
	mbo-2	13,50%	8,51%	14,17%	247	35	9,31%	9,40%
	mbo-3	3,21%	4,66%	2,65%	339	9	3,75%	3,50%
	mbo-4	3,89%	3,46%	4,45%	1.011	45	3,30%	2,75%
	totaal	5,77%	4,71%	5,81%	1.619	94	5,03%	
totaal regio Arnhem/Nijmegen	mbo-1	38,19%	31,39%	32,53%	375	122	23,21%	27,5%
	mbo-2	9,39%	10,64%	11,36%	2.526	287	9,31%	9,40%
	mbo-3	3,97%	4,30%	4,97%	3.319	165	3,75%	3,50%
	mbo-4	2,98%	3,86%	4,39%	9.133	401	3,30%	2,75%
	totaal	5,02%	5,62%	6,35%	15.353	975	5,03%	

Bron: VSV-scanner; * voorlopige cijfers

tabel 12: vsv'ers mbo-instellingen woonachtig binnen en buiten RMC-regio Arnhem/Nijmegen

	woonachtig	15/16	16/17	17/18*		
		vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers
Rijn IJssel	in regio	5,15%	5,89%	6,93%	5.583	387
	buiten regio	3,63%	3,41%	4,55%	3.717	169
	totaal	4,55%	4,91%	5,98%	9.300	556
ROC A12	in regio	5,92%	5,67%	4,58%	1.572	72
	buiten regio	4,45%	5,10%	4,76%	3.195	152
	totaal	4,93%	5,29%	4,70%	4.767	224
ROC Graafschap College	in regio	2,92%	4,58%	3,68%	924	34
	buiten regio	2,90%	3,84%	3,79%	6.204	235
	totaal	2,90%	3,93%	3,77%	7.128	269
ROC Nijmegen	in regio	4,65%	5,89%	7,19%	4.866	350
	buiten regio	3,87%	3,83%	5,21%	2.593	135
	totaal	4,38%	5,18%	6,50%	7.459	485
Helicon Opleidingen	in regio	5,59%	4,70%	5,04%	575	29
	buiten regio	4,11%	3,18%	3,14%	3.373	106
	totaal	4,34%	3,41%	3,42%	3.948	135
AOC Groenhorst/ Aeres	in regio	3,72%	5,41%	4,21%	214	9
	buiten regio	3,43%	2,69%	3,06%	2.617	80
	totaal	3,45%	2,90%	3,14%	2.831	89

Bron: vsv-scanner; * voorlopige cijfers

Voor gemeenten is het van belang te weten hoe de vsv'ers verdeeld zijn over de verschillende ROC's. In tabel 13 is dit in beeld gebracht. In de tabel zijn zowel de vsv'ers woonachtig in de gemeenten van de subregio Arnhem als die in de subregio Nijmegen weergegeven.

tabel 13: vsv'ers RMC-regio Arnhem/Nijmegen naar woongemeente en instelling

	Groenhorst /Aeres	Helicon	Rijn IJssel	ROC A12	ROC Graafschap	ROC Nijmegen	overige inst.	totaal
Arnhem	4	4	178	37	2	20	14	259
Duiven	1	0	16	3	11	1	4	36
Lingewaard	0	2	26	5	0	16	2	51
Overbetuwe	1	4	26	5	0	16	8	60
Renkum	0	0	21	4	1	2	3	31
Rheden	1	2	29	14	1	0	9	56
Rozendaal	0	0	0	0	0	0	0	0
Westervoort	0	0	16	1	2	1	1	21
Zevenaar	1	1	14	3	17	0	6	42
totaal subregio Arnhem	8	13	326	72	34	56	47	556
Berg en Dal	0	2	7	0	0	24	2	35
Beuningen	0	0	2	0	0	23	6	31
Druten	1	1	3	0	0	23	3	31
Heumen	0	1	1	0	0	13	0	15
Mook en Middelaar	0	0	0	0	0	1	0	1
Nijmegen	0	9	41	0	0	185	18	253
Wijchen	0	3	7	0	0	25	18	53
totaal subregio Nijmegen	1	16	61	0	0	294	47	419
totaal RMC-regio	9	29	387	72	34	350	94	975
buiten RMC-regio	80	106	169	152	235	135		
totaal instelling	89	135	556	224	269	485		

Bron: VSV-scanner, voorlopige cijfers 2017/2018

4.1.3 Opleidingen

Tabel 14 geeft een overzicht van de opleidingen met het totaal aantal deelnemers en het aantal vsv'ers uit de subregio Arnhem per ROC. Het betreft hier de opleidingen met 4 of meer vsv'ers op de verschillende ROC's samen en opleidingen met meer dan 10 deelnemers uit de subregio.

tabel 14: vsv'ers mbo subregio Arnhem naar opleiding. Opl. met 4 of meer vsv'ers en meer dan 10 deelnemers

crebo	opleiding	Rijn IJssel	ROC A12	Graafs. College	ROC Nijm.	overig mbo	totaal vsv'ers	totaal deeln.	vsv%
mbo-1 25251	Assistent dienstverlening en zorg	9	1	0	1	2	13	42	31%
25252	Assistent horeca	11	0	0	3	0	14	33	42%
25253	Ass. installatie- en constructietechniek	14	0	0	0	0	14	43	33%
25257	Assistent verkoop/retail	8	0	1	0	0	9	49	18%
	Overig mbo-1	0	0	0	1	4	5	19	26%
totaal mbo-1		42	1	1	5	6	55	186	30%
mbo-2 23081	Bediening	7	0	0	0	0	7	40	18%
25128	Timmerman	2	3	0	0	0	5	32	16%
25167	Verkooper	12	2	2	4	8	28	160	18%
25192	Medewerker ICT	0	5	2	0	0	7	43	16%
25242	Autotechnicus	3	4	2	1	0	10	55	18%
25371	Logistiek medewerker	0	0	1	1	2	4	25	16%
25400	Kapper	9	0	0	0	0	9	92	10%
25407	Beveiliging	11	5	1	0	0	17	138	12%
25416	Aankomend medewerker grondoptreden	0	2	2	0	0	4	78	5%
25498	Helpende Zorg en Welzijn	10	5	2	1	1	19	220	9%
	overig mbo-2	22	9	2	8	10	51	616	8%
totaal mbo-2		76	35	14	15	21	161	1.499	11%
mbo-3 23163	Sport en Bewegen	6	1	0	0	0	7	78	9%
25139	Financieel administratief medewerker	3	1	0	0	0	4	48	8%
25409	Handhaver toezicht en veiligheid	13	0	0	0	0	13	96	14%
95280	Sport en bewegen (Sport- en bewegingsleider)	3	2	2	0	0	7	53	13%
	overig mbo-3	36	9	7	7	10	69	1.060	7%
totaal mbo-3		61	13	9	7	10	100	1.335	7%
mbo-4 23067	Marketing, communicatie en evenementen	0	0	0	4	1	5	44	11%
23134	Travel, Leisure & Hospitality	3	0	0	1	0	4	76	5%
23163	Sport en Bewegen	4	1	0	1	0	6	174	3%
23185	Sociaal werk	4	0	0	0	0	4	38	11%
25132	(Junior) accountmanager	4	0	1	0	0	5	96	5%
25138	Bedrijfsadministrateur	2	1	0	0	1	4	62	6%
25145	Juridisch-administratief dienstverlener	2	1	1	0	0	4	103	4%
25147	Medewerker evenementenorganisatie	5	0	0	0	0	5	44	11%
25148	Medewerker marketing en communicatie	6	2	0	0	1	9	128	7%
25162	Manager retail	11	0	1	3	0	15	150	10%
25184	Manager/ondernemer horeca	4	0	0	0	1	5	75	7%
25187	Applicatie- en mediaontwikkelaar	4	1	1	1	0	7	117	6%
25189	ICT-beheerder	4	0	0	1	1	6	109	6%
25194	AV-specialist	3	2	0	0	0	5	36	14%
25201	Mediavormgever	7	2	0	1	2	12	224	5%
25297	Technicus engineering	3	1	1	3	0	8	114	7%
25497	Muzikant	4	0	0	0	0	4	29	14%
90290	Ondernemer detailhandel	11	0	0	0	0	11	61	18%
92662	Maatschappelijke Zorg (Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen)	3	0	0	1	0	4	49	8%
	overig mbo-4	63	12	5	13	24	117	1.855	6%
totaal mbo-4		147	23	10	29	31	240	3.584	7%

Bron: NenR-bestand, NRSP-bestand; voorlopige cijfers

11 opleidingen met meer dan tien vsv'ers uit de subregio Arnhem

In 2016/2017 hadden 11 opleidingen tien of meer vsv'ers, in 2017/2018 is wederom dit aantal 11 (tabel 15). Zeven opleidingen hadden in beide jaargangen 10 of meer vsv'ers. Het aantal vsv'ers van de 11 opleidingen die in 2017/2018 meer dan 10 vsv'ers hadden, tellen samen 166 van de 556 (29%) vsv'ers op het mbo uit de subregio Arnhem in totaal in 2017/2018. In 2016/2017 telden de 11 opleidingen voor 140 van de 507 vsv'ers (28%).

tabel 15: vsv'ers subregio Arnhem naar opleiding. Opleidingen met 10 of meer vsv'ers in huidig of vorig schooljaar.

crebo		16/17		17/18		
	opleiding	vsv'ers	vsv%	vsv%	vsv'ers	deelnemers
mbo-1						
25251	Assistent dienstverlening en zorg	20	44%	31%	13	42
25252	Assistent horeca	10	29%	42%	14	33
25253	Assistent installatie- en constructietechniek	10	23%	33%	14	43
mbo-2						
25167	Verkoper	21	13%	18%	28	160
25242	Autotechnicus	5	19%	18%	10	55
25407	Beveiliging	14	11%	12%	17	138
25416	Aankomend medewerker grondoptreden	11	26%	5%	4	78
92640	Helpende Zorg & Welzijn	10	7%	9%	19	220
mbo-3						
25155	Verkoopspecialist (Verkoopsp. detailhandel)	10	9%	8%	8	100
94810	Handhaver toezicht en veiligheid	10	19%	14%	13	96
23181	Maatschappelijke Zorg (medew. maatsch. zorg)	10	10%	8%	4	53
mbo-4						
25148	Medewerker marketing en communicatie	14	7%	7%	9	128
25162	Manager retail	3	4%	10%	15	150
25201	Mediavormgever	4	3%	5%	12	224
90290	Ondernemer detailhandel	3	2%	18%	11	61

Bron: NenR-bestand, NRSP-bestand; voorlopige cijfers

Bijlagen

Bijlage 1: Afkortingen en definities

Definities

Normcategorieën

Vanaf convenantjaar 2012-2013 wordt er met vsv-percentages en vsv-normen gewerkt in plaats van absolute aantallen. Hierdoor wordt er rekening gehouden met groei en krimp van scholen en regio's. Voor het behalen van landelijk gestelde doelstelling van 22.500 in 2017/2018 zijn streefuitvalpercentages bepaald (normen). Het doel is dat scholen hun uitvalpercentage terugdringen naar het niveau van zo'n norm of lager. Daarnaast is sprake van prestatienormen. Bij het behalen van deze normen komen scholen in aanmerking voor een prestatiesubsidie. De streefnormen zijn als volgt:

Bijlage 1 tabel 1: Streefuitvalpercentages (normen)

	15/16	16/17	17/18
onderbouw vo	0,20%	0,10%	0,10%
bovenbouw vmbo	1,50%	1,00%	1,00%
bovenbouw havo/vwo	0,10%	0,10%	0,10%
mbo-1 (entree)	22,50%	27,50%	27,50%
mbo-2	10,00%	9,50%	9,40%
mbo-3	2,75%	3,60%	3,50%
mbo-4	2,75%	2,75%	2,75%

Vanaf 2016/2017 zijn er voor mbo-3 en mbo-4 verschillende streefpercentages. In deze rapportage zijn daarom (anders dan voor het jaar 2016/2017) mbo-3 en mbo-4 als aparte categorieën opgenomen.

De prestatienormen liggen voor het vo hoger dan de streefpercentages. De streefpercentages reflecteren de normen die elke instelling zou moeten halen om te komen tot de landelijke doelstelling van maximaal 22.500 vsv'ers en dienen vooral als stuurinstrument binnen de regio's. Voor het mbo zijn de streefpercentages gelijk aan de prestatienormen. Waar in dit rapport normen staan genoemd, betreft het streefpercentages.

Omdat het Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) niet telt als een normcategorie en in de landelijke cijfers als aparte categorie wordt beschouwd, zijn de meeste cijfers (tenzij anders vermeld) in dit rapport *exclusief vavo*.

Voorlopige cijfers

Elk voorjaar komen de voorlopige resultaten (op basis van de teldatum 1 oktober) beschikbaar¹¹. De gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat de gegevens aangeleverd zijn door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door de accountant.

Mbo-1

In deze rapportage wordt de term 'mbo-1' gehanteerd voor entreeopleiding. De leesbaarheid van de tabellen wordt hierdoor bevorderd.

Voortijdig schoolverlaters

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv% is het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers tot 22 jaar aan het begin van het schooljaar.

Waar in dit rapport gesproken wordt over vsv'ers betreft het nieuwe vsv'ers. De definitie van een nieuwe vsv'er luidt als volgt: Een nieuwe vsv'er is een jongere die op 1 oktober van het schooljaar jonger is dan 22 jaar, op

¹¹ In het najaar daarop komen de 'definitieve' resultaten beschikbaar (ook op basis van de teldatum 1 oktober, maar op basis van een later fotomoment).

dat moment staat ingeschreven in een bekostigd vo, mbo of vavo en een jaar later niet meer in het onderwijs staat ingeschreven en geen startkwalificatie heeft.

Afkortingen

- AOC Agrarisch Opleidingcentrum
- havo hoger algemeen vormend onderwijs
- lwoo leerwegondersteunend onderwijs
- mbo middelbaar beroepsonderwijs
- OCW Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- RMC Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten
- ROC Regionaal Opleidingscentrum
- vavo voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
- vm2 vmbo-mbo2 leergang
- vmbo voorgezet middelbaar beroepsonderwijs
- vo voortgezet onderwijs
- vsv'ers nieuwe voortijdig schoolverlaters
- vsv% aandeel vsv'ers als percentage van het totaal aantal deelnemers
- vwo voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

Bijlage 2: Gegevensbronnen

Ten behoeve van de regio-analyse zijn de gegevensbronnen van OCW / DUO gebruikt. Het betreft gegevens die algemeen toegankelijk zijn en gegevens die specifiek voor RMC ter beschikking worden gesteld.

A. Vsv-cijferproducten: *algemeen toegankelijke gegevens*

- **Onderwijs in cijfers**

Op de website van de Onderwijs in Cijfers

(<https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/sectoroverstijgend/na-het-onderwijs/nieuwe-voortijdig-schoolverlaters>) staat het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters vermeld: op landelijk niveau, voor RMC-regio's, voor onderwijsinstellingen en voor gemeenten. De aantallen zijn gespecificeerd naar de verschillende schooljaren.

- **VSV-scanner**

Op de website van de Onderwijs in Cijfers is de mogelijkheid om met behulp van de VSV-scanner zelf tabellen samen te stellen.

- **VSV-atlas en factsheets**

Op de website <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv> wordt meer gedetailleerde informatie verstrekt over aantallen nieuwe voortijdig schoolverlaters. Op landelijk niveau wordt jaarlijks de VSV-atlas gepresenteerd. Voor de mbo-instellingen en voor de RMC-regio's worden factsheets gepresenteerd. In de factsheets voor de mbo-instellingen wordt bijvoorbeeld vermeld wat het aantal vsv'ers per opleiding is.

B. Specifiek voor RMC

- **NenR-bestand**

Jaarlijks wordt door DUO het overzicht van alle namen van de nieuwe voortijdig schoolverlaters van het betreffende schooljaar woonachtig in de regio beschikbaar gesteld. Het zogenaamde Namen en Rugnummers bestand.

- **NRSP-bestand**

Naast het bestand met de vsv'ers wordt de startpopulatie voortijdig schoolverlaten geleverd. Dit bestand bevat alle deelnemers waarop het percentage vsv is gebaseerd.

Bijlage 3: Vsv'ers RMC-regio's

Bijlage 3 tabel 1: Vsv'ers totaal naar RMC-regio (gesorteerd op vsv% 17/18)

RMC-regio	15/16	16/17	17/18*		
	vsv%	vsv%	vsv%	deelnemers	vsv'ers
Noord- en Midden Drenthe	1,12%	1,34%	1,19%	16.778	199
Zuid-West Friesland	0,89%	1,04%	1,34%	13.180	176
Rivierenland	1,38%	1,44%	1,35%	21.774	295
Alkmaar	1,44%	1,42%	1,38%	24.042	332
Friesland-Oost	1,36%	1,47%	1,47%	22.013	324
Noordwest-Veluwe	1,34%	1,32%	1,48%	17.385	257
Oosterschelde regio	1,36%	1,55%	1,49%	13.637	203
Achterhoek	1,08%	1,34%	1,50%	26.987	406
Gooi en Vechtstreek	1,27%	1,48%	1,57%	20.583	324
Twente	1,24%	1,49%	1,59%	54.639	869
Zuid-West Drenthe	1,45%	1,64%	1,62%	11.650	189
Eem en Vallei	1,46%	1,55%	1,64%	54.954	901
Noord-Oost-Brabant	1,39%	1,43%	1,65%	53.248	876
IJssel-Vecht	1,29%	1,44%	1,65%	39.503	650
Noord-Groningen-Eemmond	1,46%	1,61%	1,67%	8.248	138
Zuid-Holland-Oost	1,53%	1,50%	1,72%	30.717	527
Utrecht	1,59%	1,72%	1,73%	71.639	1.238
West-Brabant	1,63%	1,76%	1,75%	53.818	944
West-Friesland	1,54%	1,70%	1,75%	17.900	314
Friesland Noord	1,49%	1,50%	1,76%	21.742	383
Zuid-Holland-Zuid	1,58%	1,82%	1,80%	37.886	683
Gewest Limburg-Noord	1,42%	1,55%	1,82%	37.656	686
West-Kennemerland	1,92%	1,99%	1,87%	27.934	523
Zuid-Holland-Noord	1,59%	1,83%	1,88%	31.467	593
Stedendriehoek	1,50%	1,66%	1,91%	36.402	696
Zuidoost-Brabant	1,58%	1,82%	1,92%	57.658	1.105
Centraal en Westelijk Groningen	1,70%	1,94%	1,94%	24.451	474
Oost-Groningen	1,80%	2,02%	2,07%	10.782	223
Arnhem/Nijmegen	1,67%	1,81%	2,12%	56.168	1.189
Zuid-Oost Drenthe	1,66%	1,91%	2,16%	14.276	309
Zeeuwsch-Vlaanderen	2,15%	1,66%	2,17%	6.964	151
Midden-Brabant	1,88%	2,14%	2,17%	30.503	662
Walcheren	2,23%	2,03%	2,17%	8.693	189
Gewest Zuid-Limburg	2,20%	2,28%	2,26%	36.300	821
Agglomeratie Amsterdam	2,23%	2,40%	2,34%	102.648	2.400
Haaglanden/Westland	2,28%	2,35%	2,34%	75.559	1.767
Kop van Noord-Holland	1,44%	1,54%	2,35%	13.735	323
Rijnmond	2,41%	2,39%	2,50%	96.119	2.399
Flevoland	2,30%	2,36%	2,50%	35.622	892

Bron: VSV-scanner; * voorlopige cijfers

Bijlage 3 tabel 2: Vsv'ers vo naar RMC-regio's en normcategorie 2017/2018 (gesorteerd op vsv% totaal)

RMC-regio	onderbouw vo		bovenbouw vmbo		bovenbouw havo/vmbo		vo totaal	
	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%
Noordwest-Veluwe	4	0,07%	15	0,52%	7	0,23%	26	0,22%
Rivierenland	5	0,07%	22	0,58%	15	0,37%	42	0,27%
Zuid-West Friesland	11	0,24%	7	0,31%	8	0,36%	26	0,29%
Noord- en Midden Drenthe	18	0,30%	14	0,50%	4	0,13%	36	0,31%
Achterhoek	15	0,17%	30	0,63%	14	0,31%	59	0,32%
Twente	45	0,24%	46	0,50%	32	0,37%	123	0,33%
Friesland-Oost	19	0,26%	24	0,62%	9	0,25%	52	0,35%
Oosterschelde regio	12	0,25%	16	0,70%	5	0,22%	33	0,35%
IJssel-Vecht	26	0,19%	42	0,62%	29	0,45%	97	0,36%
Alkmaar	17	0,19%	31	0,82%	20	0,39%	68	0,39%
Zuid-Holland-Zuid	21	0,16%	61	0,96%	25	0,37%	107	0,40%
West-Brabant	42	0,22%	87	0,98%	30	0,30%	159	0,42%
Noord-Oost-Brabant	63	0,34%	55	0,65%	37	0,37%	155	0,42%
Zuid-Holland-Oost	20	0,18%	37	0,78%	35	0,57%	92	0,42%
Centraal en Westelijk Groningen	15	0,18%	30	0,79%	26	0,57%	71	0,43%
Gooi en Vechtstreek	22	0,26%	29	1,17%	20	0,36%	71	0,43%
Eem en Vallei	54	0,27%	83	0,98%	37	0,34%	174	0,44%
Utrecht	71	0,25%	103	0,99%	71	0,45%	245	0,45%
Friesland Noord	32	0,44%	19	0,52%	14	0,43%	65	0,46%
West-Kennemerland	16	0,15%	51	1,29%	30	0,45%	97	0,46%
Oost-Groningen	13	0,39%	16	0,79%	3	0,22%	32	0,48%
Zuid-West Drenthe	13	0,33%	19	0,87%	7	0,40%	39	0,50%
Stedendriehoek	38	0,30%	56	0,95%	38	0,56%	132	0,52%
Arnhem/Nijmegen	66	0,32%	100	1,15%	48	0,41%	214	0,52%
Rijnmond	72	0,21%	196	1,20%	76	0,49%	344	0,52%
Zuidoost-Brabant	69	0,33%	105	1,13%	47	0,43%	221	0,54%
West-Friesland	17	0,27%	30	0,95%	21	0,69%	68	0,55%
Midden-Brabant	54	0,48%	47	0,95%	20	0,36%	121	0,56%
Noord-Groningen-Eemmond	9	0,33%	15	1,00%	7	0,54%	31	0,56%
Zeeuwsch-Vlaanderen	4	0,17%	20	1,65%	3	0,25%	27	0,57%
Zuid-Holland-Noord	33	0,28%	57	1,28%	53	0,71%	143	0,60%
Zuid-Oost Drenthe	17	0,37%	34	1,30%	8	0,38%	59	0,63%
Gewest Limburg-Noord	81	0,63%	48	0,77%	39	0,56%	168	0,65%
Walcheren	8	0,26%	27	1,76%	5	0,33%	40	0,65%
Agglomeratie Amsterdam	135	0,34%	240	1,57%	143	0,68%	518	0,68%
Haaglanden/Westland	77	0,27%	228	1,95%	87	0,58%	392	0,71%
Flevoland	67	0,54%	78	1,24%	39	0,72%	184	0,76%
Kop van Noord-Holland	25	0,56%	28	1,10%	20	0,93%	73	0,80%
Gewest Zuid-Limburg	103	0,81%	87	1,55%	29	0,39%	219	0,85%

Bron: VSV-scanner; voorlopige cijfers

Bijlage 3 tabel 3: Vsv'ers mbo naar RMC-regio's en normcategorie 2017/2018 (gesorteerd op vsv% totaal)

RMC-regio	mbo-1		mbo-2		Mbo-3		mbo-4		mbo totaal	
	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%	vsv'ers	vsv%
Noord- en Midden Drenthe	16	13,91%	52	6,52%	27	2,46%	68	2,28%	163	3,26%
Zuid-West Friesland	16	16,49%	46	7,62%	27	2,47%	61	2,47%	150	3,52%
Friesland-Oost	28	20,29%	89	7,46%	61	3,10%	94	2,40%	272	3,77%
Zuid-West Drenthe	10	16,13%	73	8,71%	14	1,71%	53	2,51%	150	3,91%
Noord-Groningen-Eemmond	13	18,31%	35	6,77%	24	3,43%	35	2,42%	107	3,92%
Oosterschelde regio	11	18,33%	55	7,88%	42	3,57%	62	2,63%	170	3,96%
Achterhoek	24	19,67%	125	8,88%	61	2,74%	137	2,75%	347	3,97%
Rivierenland	17	19,77%	95	8,21%	53	3,13%	88	2,62%	253	4,02%
Alkmaar	26	14,69%	80	7,34%	39	2,59%	119	3,27%	264	4,12%
Twente	68	17,13%	264	8,76%	147	3,48%	267	2,65%	746	4,22%
Friesland Noord	45	22,39%	85	7,21%	58	2,97%	130	3,12%	318	4,24%
Noordwest-Veluwe	27	24,55%	68	7,14%	45	3,17%	91	3,13%	231	4,29%
IJssel-Vecht	47	22,27%	192	8,96%	112	3,77%	202	2,74%	553	4,36%
Gewest Limburg-Noord	37	24,50%	193	10,78%	98	3,31%	190	2,82%	518	4,45%
Noord-Oost-Brabant	87	24,58%	211	8,28%	126	3,27%	297	3,17%	721	4,47%
West-Friesland	28	20,74%	76	7,06%	40	2,92%	102	3,57%	246	4,52%
Oost-Groningen	18	19,57%	73	8,83%	40	3,65%	60	2,86%	191	4,64%
Eem en Vallei	66	19,08%	229	9,10%	125	3,51%	307	3,48%	727	4,77%
Zuid-Holland-Oost	42	19,72%	137	9,67%	77	3,88%	179	3,53%	435	5,00%
West-Brabant	71	19,45%	255	10,10%	156	4,29%	303	3,31%	785	5,01%
Zuid-Holland-Zuid	58	22,66%	191	9,81%	126	4,17%	201	3,26%	576	5,06%
Zuid-Oost Drenthe	4	9,76%	94	10,48%	58	4,51%	94	3,47%	250	5,07%
Stedendriehoek	70	22,22%	193	9,94%	104	4,04%	197	3,22%	564	5,15%
Centraal en Westelijk Groningen	52	20,72%	115	8,51%	71	4,04%	165	3,70%	403	5,16%
Zuidoost-Brabant	66	27,97%	247	9,92%	179	4,69%	392	3,93%	884	5,36%
Kop van Noord-Holland	24	28,57%	88	10,48%	60	4,68%	78	3,26%	250	5,44%
Zeeuwsch-Vlaanderen	21	31,34%	49	12,41%	22	4,21%	32	2,66%	124	5,66%
Utrecht	105	25,74%	336	10,30%	156	4,44%	396	3,84%	993	5,68%
Gewest Zuid-Limburg	73	29,80%	183	10,94%	145	5,09%	201	3,50%	602	5,73%
Walcheren	9	20,00%	46	9,94%	24	3,87%	70	4,98%	149	5,88%
Zuid-Holland-Noord	34	21,38%	166	12,30%	76	4,53%	174	3,95%	450	5,93%
Midden-Brabant	64	24,43%	157	11,10%	95	5,25%	225	4,12%	541	6,05%
Gooi en Vechtstreek	20	15,27%	63	8,41%	46	5,20%	124	5,29%	253	6,16%
Flevoland	90	26,32%	235	10,71%	141	5,19%	242	3,94%	708	6,21%
West-Kennemerland	72	26,67%	110	9,11%	69	5,03%	175	4,42%	426	6,25%
Arnhem/Nijmegen	122	32,53%	287	11,36%	165	4,97%	401	4,39%	975	6,35%
Rijnmond	239	22,91%	621	11,00%	354	5,04%	841	4,99%	2.055	6,72%
Haaglanden/Westland	179	22,52%	418	10,58%	216	4,94%	562	5,11%	1.375	6,84%
Agglomeratie Amsterdam	231	26,13%	622	11,13%	319	5,15%	710	4,97%	1.882	6,98%

Bron: VSV-scanner; voorlopige cijfers

Bijlage 4: Vsv'ers per gemeente subregio Arnhem

Bijlage 4 tabel 1: Vsv'ers per gemeente subregio Arnhem

gemeente	15/16	16/17	17/18*	deeln	vsv'ers
	vsv%	vsv%	vsv%		
Arnhem	2,73%	2,47%	2,81%	11.218	315
vo	0,63%	0,41%	0,71%	7.891	56
mbo	7,64%	7,39%	7,78%	3.327	259
Duiven	0,94%	1,33%	1,66%	2.466	41
vo	0,26%	0,17%	0,30%	1.653	5
mbo	2,62%	3,98%	4,43%	813	36
Lingewaard	0,94%	1,33%	1,59%	4.206	67
vo	0,10%	0,29%	0,52%	3.080	16
mbo	3,30%	4,26%	4,53%	1.126	51
Overbetuwe	1,26%	1,24%	1,73%	4.399	76
vo	0,34%	0,27%	0,49%	3.244	16
mbo	3,95%	4,09%	5,19%	1.155	60
Renkum	1,48%	1,56%	1,73%	2.285	39
vo	0,50%	0,33%	0,44%	1.818	8
mbo	5,47%	6,45%	6,64%	467	31
Rheden	1,58%	2,05%	1,98%	3.285	65
vo	0,47%	0,46%	0,38%	2.338	9
mbo	4,38%	6,01%	5,97%	938	56
Rozendaal	0,00%	1,59%	0,00%	139	0
vo	0,00%	0,00%	0,00%	126	0
mbo	0,00%	11,76%	0,00%	13	0
Westervoort	1,41%	2,05%	2,24%	1.160	26
vo	0,62%	0,38%	0,63%	797	5
mbo	3,03%	5,21%	5,79%	363	21
Zevenaar	1,51%	1,56%	1,52%	3.347	51
vo	0,38%	0,30%	0,39%	2.295	9
mbo	4,16%	4,41%	3,99%	1.053	42

Bron: VSV-scanner; exclusief vavo, * voorlopige cijfers